

شورای سیاستگذاری حوزه های علمیه خواهران

مرکز مدیریت حوزه علمیه خواهران

معاونت پژوهش

استان یزد شهر یزد موسسه آموزش عالی امام حسین علیه السلام

عنوان

حجاب در قرآن با رویکرد پاسخ به شباهات

استاد راهنما

حجت الاسلام والمسلمین دکتر علی محمد میرجلیلی

استاد مشاور

حجت الاسلام والمسلمین دکتر حمید حمیدیان

نگارنده

طاهره دلاوری پور

سال تدوین

۱۳۹۵

تَحْمِيدِيَّه

خدايا! بگذار دريا باشم، ساكن و ساكت که طوفان‌هاي سخت هم مرا به هیجان نياورد.

خدايا! قلبم را مثل آسمان صاف و پاک کن که کدورتی از اعمال خلاف دیگران بر ساختش نشيند.

خدايا! هدایتم کن که ظلم نکنم، زیرا می‌دانم ظلم چه گناه نابخشودنی است. خدايا مگذار دروغ بگویم، زیرا دروغ گناه کثيفی است.

خدايا! محتاجم نکن که تهمت به کسی زنم، زیرا تهمت خيانت ظالمنه‌ای است.
خدايا! مرا از بلاي غرور و خودخواهی نجات ده تا حقايق وجود را ببینم و جمال زيباى تو را مشاهده کنم.

خدايا! به من دیده‌ای عترت بین ده که ناچيزی خود را ببینم و عظمت و جلال تو را به راستی بفهمم و براستی تسبيح کنم.

فرازی از نیايش‌های شهید دکتر مصطفی چمران

تقدیم به

سیده زنان اهل عالم حضرت فاطمه زهرا صدیقه شهیده علیها السلام
و فرزند بزرگوارش حضرت فاطمه معصومه علیها السلام

تقدیر و تشکر

سپاس بی کران پروردگار یکتا که به ما هستی بخشد و به طریق علم و دانش رهنمودمان کرد. لازم می دانم در ابتدا از استاد ارجمند خود، استاد راهنما و استاد مشاور گرامی :

حجت الاسلام و المسلمین آقای دکتر علی محمد میرجلیلی؛

حجت الاسلام و المسلمین آقای دکتر حمید حمیدیان؛

و همه عزیزانی که من را در تدوین پایان نامه یاری نموده اند، تقدیر و تشکر نمایم، به ویژه:

حجت السلام و المسلمین آقای داوود سلیمی؛

حجت الاسلام و المسلمین آقای ابوالفضل سلیمی؛

مسئولین محترم کتابخانه تخصصی قرآن مهد قرآن جواد الائمه یزد، کتابخانه و دفتر تحقیقات مطالعات زنان قم، کتابخانه و مدرسه علمیه امام حسین علیهم السلام یزد و همچنین از خانواده گرامی ام به ویژه، «مادرم» و همسرم و فرزندانم که صبری بی پایان را با من داشتند.

- ۳۰- حوزی، علی بن جمعه، تفسیر نور الثقلین، ترجمه گروهی از فضای حوزه، قم، انتشارات اوج علم، چاپ اول، ۱۳۹۱ش.
- ۳۱- خانی، محمدرضا، پرنیان (حجاب)، چاپ یازدهم، قم، نشر اشک یاس، ۱۳۸۹ش.
- ۳۲- خدمتگزار، مليحه، فلسفه حجاب، مشهد، ۱۳۸۷ش.
- ۳۳- خامنه‌ای، سید علی، زن و بازیابی هویت حقیقی، گزیده بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی، چاپ ۱۰، تهران، انتشارات انقلاب اسلامی، ۱۳۹۳ش.
- ۳۴- دفتر مطالعات اسلامی، زن در نگاه روشنفکران، چاپ اول، دفتر تحقیقات و مطالعات زنان، ۱۳۸۱، قم.
- ۳۵- رجبی، عباس، حجاب و نقش آن در سلامت روان، چاپ نهم، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، ۱۳۹۱ش.
- ۳۶- رازی، ابوالفتوح، روض الجنان و روح الجنان فی تفسیر القرآن، مشهد، انتشارات آستان قدس، ۱۳۷۸ش.
- ۳۷- راغب اصفهانی، حسین بن محمد، مفردات، ترجمه خسروی حسینی، چاپ ۴، قم، مکتبه المرتضویه، ۱۳۸۷ش.
- ۳۸- رحیم پور ازغدی، حسن، عفاف نماد هویت انسانی، چاپ ۱۰، تهران، نشر سنابل، ۱۳۸۷ش.
- ۳۹- زمخشri، محمود بن عمر، تفسیر کشاف، ترجمه مسعود انصاری، تهران، انتشارات ققنوس، ۱۳۸۹ش.
- ۴۰- زیبایی نژاد، محمد رضا، مجموعه مقالات و گفتگوها، چاپ اول، قم، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران، ۱۳۹۱ش.
- ۴۱- ساعتچی، احمدعلی، چرا حجاب، چاپ اول، تهران، انتشارات منیر، ۱۳۸۶ش.
- ۴۲- صابونی، محمد بن علی، روایع البیان، چاپ ۵، بیروت، مؤسسه مناهل العرفان، ۱۴۰۷ق.
- ۴۳- صفار، حسن موسی، بصائر الدرجات فی فضائل آل محمد، بیروت، مؤسسه البلاغ، ۱۳۸۱ش.

- ٤٤- طوسي، محمد، التبيان، تحقيق: احمد قصیر عاملی، بيروت، دار احياء التراث العربي، بي تا.
- ٤٥- طبرسی، فضل بن حسن، ترجمه تفسیر جوامع الجامع، مترجم، على عبدالحمیدی، مشهد، آستان قدس، ۱۳۱۴ش.
- ٤٦- _____ تفسیر مجمع البيان، ترجمه محمد رازی، انتشارات فراهانی، تهران، ۱۳۶۰.
- ٤٧- طباطبایی، سید محمد حسین، المیزان، ترجمه سید محمد باقر موسوی، چاپ چهارم، قم، بنیاد فکری و علمی علامه، ۱۳۷۰ ش.
- ٤٨- _____ قرآن در اسلام، قم، مؤسسه بوستان کتاب، ۱۳۸۶ش.
- ٤٩- طریحی، فخرالدین، مجمع البحرين، محقق، سید احمد حسینی، چاپ سوم، تهران، انتشارات مرتضوی، ۱۳۷۵ش.
- ٥٠- طبری، محمد بن جریر، تاریخ طبری، ابوالقاسم پاینده، چاپ دوم، تهران، انتشارات اساطیر، ۱۳۸۶ش.
- ٥١- طیب، سید عبدالحسین، اطیب البيان فی تفسیر القرآن، چاپ دوم، تهران، انتشارات اسلام، چاپ ۱۳۷۸ش.
- ٥٢- علويقى، على اكابر، زن در آينه تاريخ، شركت چاپ، تهران، ۱۳۵۷ش.
- ٥٣- على پور باغبان نژاد، یوسف، رضایی، اصغر، حجاب آزادی یا اسارت، چاپ سوم، انتشارات احرار، تبریز، ۱۳۸۳ش.
- ٥٤- عاملی، شیخ حر، وسائل الشیعه، تهران، نشر اسلامیه، ۱۳۶۷ش.
- ٥٥- غلامی، یوسف، جلوه‌نمایی زنان و نگاه مردان، چاپ سوم، قم، انتشارات لاهیجی، ۱۳۸۲ش.
- ٥٦- _____ راز یک فریب، چاپ دوم، قم، انتشارات لاهیجی، ۱۳۸۲ش.
- ٥٧- غلامی، على، مسئله حجاب در جمهوری اسلامی ایران، چاپ اول، تهران، انتشارات دانشگاه امام صادق، ۱۳۹۱ش.
- ٥٨- فيض كاشاني، ملام محسن، تفسير صافی، چاپ سوم، قم، نشر نوید اسلام، ۱۳۷۸ش.
- ٥٩- فراهیدی، خلیل بن احمد، العین، چاپ دوم، قم، انتشارات هجرت، ۱۴۱۰ق.

- ٦٠- فخر رازی، ابوعبدالله محمد بن عمر، التفسیر الكبير (مفاتیح الغیب)، چاپ^۳، بیروت، دار احیاء التراث العربی، ۱۴۲۰ق.
- ٦١- فتاحیزاده، فتحیه، حجاب از دیدگاه قرآن و سنت، چاپ دهم، قم، نشر دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ۱۳۷۳ش.
- ٦٢- قمی، علی بن ابراهیم، تفسیر القمی، نام محقق، محمد صالحی اندیمشکی، قم، ذوی القربی، ۱۴۲۸ق.
- ٦٣- قمی، شیخ عباس، سفینه البحار، مشهد، انتشارات آستان قدس، ۱۴۱۶ق.
- ٦٤- قره العین، درآمدی بر تاریخ بی حجابی در ایران، چاپ اول، مترجم سینا واحد، تهران، نشر نور، ۱۳۶۳ش.
- ٦٥- قرطی، محمد، الجامع لاحکام القرآن، قم، نشر نوید اسلام، ۱۳۸۷ش.
- ٦٦- قرشی، سید علی اکبر، قاموس قرآن، چاپ ۱۵، تهران، دارالکتاب اسلامیه، ۱۳۸۶ش.
- ٦٧- کریمی، حمید، زن و مرد؛ تشابه، تساوی یا تناسب، قم، نشر هاجر، ۱۳۹۱ش.
- ٦٨- کلینی، محمد بن یعقوب، الاصول من الكافی، تهران، دارالکتب اسلامیه، ۱۳۶۳ش.
- ٦٩- الفروع من الكافی، تهران، دارالکتب اسلامیه، ۱۳۵۰ش.
- ٧٠- گنجی، حمزه، روانشناسی تفاوت‌های فردی، چاپ چهارم، تهران، نشر بعثت، ۱۳۷۳ش.
- ٧١- لشکری، زهرا، زن در نگاه روش‌فکران، قم، دفتر مطالعات و تحقیقات زنان، چاپ اول، ۱۳۸۱ش.
- ٧٢- لقمانی، احمد، فرزندان ما چگونه با حجاب می‌شوند؟، چاپ ۶، تهران، نشر بهشت بیشن، ۱۳۹۰ش.
- ٧٣- مودودی، ابوالاعلی، الحجاب، بیروت، دارالفکر، ۱۴۲۶ق.
- ٧٤- معرفت، محمد هادی، علوم قرآنی، چاپ ۱۱، قم، نشر یاران، ۱۳۸۹ش.
- ٧٥- معین، محمد، فرهنگ فارسی معین، چاپ اول، انتشارات بهزاد، ۱۳۸۳ش.
- ٧٦- مهدی زاده، حسین، پرسمان، چاپ سوم، قم، انتشارات صهباً یقین، ۱۳۸۷ش.

- ۷۷- —————، واکاوی فقهی پوشش مشکی، قم، مرکز فقهی ائمه اطهار، ۱۳۹۳ش.
- ۷۸- مجلسی، محمد باقر، بحارالانوار، تهران، دارالکتب الاسلامیه، چاپ دوم، ۱۴۰۴ق.
- ۷۹- معصومی، سید مسعود، احکام روابط زن و مرد و مسائل اجتماعی آنان، چاپ ۳۱، قم، دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۸۲ش.
- ۸۰- معین الاسلام، مریم، پوشش و آرایش از دیدگاه پیامبر اعظم، تهران، مرکز پژوهش‌های اسلامی صدا و سیما، ۱۳۸۷ش.
- ۸۱- موسوی لاری، مجتبی، سیمای تمدن غرب، قم، انتشارات اسلامی، ۱۳۴۹ش.
- ۸۲- مهریزی، مهدی، آسیب شناسی حجاب، تهران، موسسه اندیشه معاصر، چاپ اول، ۱۳۷۹ش.
- ۸۳- محمدی ری‌شهری، محمد، میزان الحکمة، تلخیص سید حمید حسینی، قم، انتشارات دارالحدیث، ۱۳۸۷ش.
- ۸۴- مکنون، ثریا، صانع پور، مریم، بررسی تاریخ منزلت زن از دیدگاه اسلام، چاپ ۴، تهران، سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۴ش.
- ۸۵- موسوی خمینی، روح الله، تحریر الوسیله، تهران، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، ۱۳۸۶ش.
- ۸۶- ————— صحیفه امام، تهران، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، ۱۳۷۹ش.
- ۸۷- موسوی، زهرا سادات، عفاف و حجاب درادیان الهی، قم، یاقوت، ۱۳۷۸ش.
- ۸۸- مرتضوی، سیدضیاء، مسایل زنان و پرسشگری و شبهه شناسی، چاپ اول، قم، میثم تمار، ۱۳۸۵ش.
- ۸۹- مجموعه مقالات برگزیده شیخ طوسی، جمعی از پژوهشگران، شخصیت و حقوق زن در اسلام، انتشارات مرکز جهانی علوم اسلامی، چاپ اول، ۱۳۸۵.
- ۹۰- محمدی نیا، اسدالله، شکار جوانان، چاپ پنجم، قم، باقرالعلوم، ۱۳۷۶ش.
- ۹۱- مطهری، مرتضی، مسأله حجاب، چاپ ۳۳، تهران، انتشارات صدراء، ۱۳۸۱ش.
- ۹۲- محسنی، محمدآصف، حدود الشریعه، قم، نشر بوستان کتاب، ۱۳۸۷ش.

- ۹۳- مرنیسی، فاطمه، زنان پردهنشین و نخبگان جوشنبش، ترجمه ملیحه مغازه‌ای با مقدمه محمد کریم خانی، تهران، نشر نی، ۱۳۸۰ش.
- ۹۴- مقالات کنگره اسلامی و زن، حجاب و آزادی، سازمان تبلیغات اسلامی، تهران، ۱۳۶۷ش.
- ۹۵- نوری، میرزا حسین، مستدرک الوسائل و مستنبط الوسائل، ج ۱۸، قم، آل البيت، ۱۴۰۸ق.
- ۹۶- نهرو، نگاهی به تاریخ جهان، جلد ۱۱، تهران، نشر امیر کبیر، ۱۳۵۰ش.
- ۹۷- ویل دورانت، تاریخ تمدن، تهران، انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی، ۱۳۶۸ش.
- ۹۸- هاشمی، مجتبی، مقدمه ای بر روانشناسی زن، قم، انتشارات شفق، ۱۳۶۸ش.
- ۹۹- هدایت‌خواه، ستار، زیور عفاف، پاسخ به اشکالات حجاب و شباهات وارده بر حجاب اسلامی، مشهد، ضریح آفتاب، ۱۳۸۵ش.